
Márton László

BÁTOR CSIKÓ

Szereplők:

CSIKÓ, kisfiú, egyre gyorsabban növekszik

BORISKA, egyik nővére

MARISKA, másik nővére

PÓK

EGÉR

APA

POLGÁRMESTER

POLGÁRMESTER FELESÉGE

BAGOLY

KESELYŰ

ÉJSZAKAI SZÉL

I. HULLA

II. HULLA

III. HULLA

BÖZSI NÉNI, háborús bűnös

EGÉRKE, avagy a másik Egér

MADÁRKA

KOLBÁSZKA

KELKÁPOSZTA

KIRÁLY

KIRÁLYLÁNY

SZELINDEK

BULLDOG

EGY FÉLBEVÁGOTT EMBER KÉT RÉSZE

HALÁL

ÖRDÖG

NAGY INKVIZÍTOR

KAKAS

UDVARONCOK

1. JELENET

A szülői házban.

CSIKÓ Azt a mindenit! Már megint kezdődik a szokásos cirkusz. Fogadni mernék, hogy Boriska csinálja a műbalhét. Mihelyt meglát egy pókot, felszalad előle a plafonra. Pedig a póknak kéne felszaladnia, nem neki.

BORISKA *(berohan)* Segítség! Itt egy pók! *(Felugrik az asztalra.)*

PÓK *(jön)* Igen, itt vagyok, tessék. Na és akkor most mi van? Megmondom, mi van: pókháló! *(Hálót sző.)*

BORISKA *(toporzékol az asztalon)* Csikó! Egy percre sem bírom tovább! Csupa libabőr vagyok! Taposd el azt a pókot!

CSIKÓ Eszem ágában sincs eltaposni. Hadd éljen!

BORISKA *(toporzékol az asztalon)* De hát ez csak egy pók! Pik-pak-pók, és már meg is ölted.

CSIKÓ Attól még, hogy pók, ugyanúgy szeret élni, mint te meg én.

PÓK Hű, de rendes gyerek vagy te, Csikó! Na majd ezt egyszer még meghálálom. *(Kimegy.)*

CSIKÓ Nevetséges, hogy ennyire megijedsz egy póktól. Jó, ez egy kicsit nagyobbra nőtt a szokásosnál, de akkor is.

BORISKA Könnyű neked. Te nem félsz semmitől.

CSIKÓ Hidd el nekem, Boriska, én nagyon szeretnék félni, de nem tudok. Egyszerűen képtelen vagyok rá. Légy szíves, Boriska, taníts meg, hogyan kell.

BORISKA Dehogy tanítlak! Eszem ágában sincs. A testvéred vagyok, nem a tanárod.

CSIKÓ Úszni is te tanítottál meg. Biciklizni is tőled tanultam.

BORISKA Az más. Az sokkal egyszerűbb. Én még nem tudok elég jól félni, én még kezdő vagyok. Nézd csak meg Mariskát, ő mennyire fél az egerektől. Úgy fél, mint egy félisten!

MARISKA *(berohan)* Jaj nekem! Végem van! Az előbb láttam egy egeret! *(Bebújik az ágy alá.)*

EGÉR *(jön)* Érdekelnek is engem a visítózó, hülye csajok! Engem csak a kockacukor érdekel. Hoppá! Itt van egy egész dobozzal! Bingó! *(Ropogtatja a kockacukrot.)*

CSIKÓ Figyusz, egér! Nem akarsz velem kirakósozni?

EGÉR Hoppá! Kirakós! Zamatos, friss papundepliból! Pont az ilyet szereti a rágcsáló. Csám, csám. *(Megrágja a kirakóst)* Ez jólesett. *(Csikó felé fordul)* Nocsak! Te nem félsz tőlem?

CSIKÓ Nem félek senkitől és semmitől. Nem tudok félni.

EGÉR Megszoktam, hogy minden ember vagy fél, vagy undorodik az eger-től. Ószintén szólva, jólesik, hogy te nem olyan vagy, mint a többi ember.

MARISKA *(kapálódzik az ágy alatt)* Csikó! Üsd már agyon azt az egeret! A hideg futkos tőle a hátamon!

CSIKÓ Agyonütni? Azért, mert megrágta a kirakósodat? Ugyan már! Hadd éljen!

MARISKA De hát ez egy rágcsáló! Egy kártevő! Az ilyeneket ki kell irtani!

CSIKÓ Ezt azért mondod, mert félsz tőle. Én viszont nem félek tőle, és nem is bánom.

EGÉR Hű, de nagy kő esett le a szívemről! Kedves Csikó, jótett helyébe jót várj! *(Kimegy.)*

BORISKA *(lemászik az asztalról)* Megette a kockacukrohohohot... *(Sír.)*

MARISKA *(előbújik)* Megrágta a kirakohohohóst... *(Sír.)*

CSIKÓ Mit kell annyira félni attól az eger-től? Jó, egy kicsit nagyobb a szokásosnál, de akkor is.

MARISKA Hallod-e, Csikó, ne legyél olyan büszke rá, hogy nem tudsz félni. Az nem kiválóság, hanem rendellenesség. Fogyatékoság. Olyan, mintha nem látnál vagy nem hallanál. Vagy mintha nem tudnád megfogni a dolgokat, mert nincs kezed.

CSIKÓ Hát éppen arról van szó, hogy szeretnék félni. Szeretnék olyan lenni, mint a többi ember. Légy szíves, Mariska, taníts meg félni!

MARISKA Dehogyan tanítlak! Eszem ágában sincs! Te sem ütötted agyon az egeret, én sem mutatom meg, hogyan kell félni. Tudod, hol kezdődnek veled a bajok? Ott, hogy Csikónak hívnak. Pedig ilyen név nincs is.

CSIKÓ De van! Csikó egy spanyol szó, és azt jelenti, hogy „fiú”. A mama nevezett el így, amikor még élt.

MARISKA A mamáról nem beszélünk. A mama nem téma. És aki csikó, az nem rendes ember, hanem ló.

BORISKA Te nem vagy ember! Te egy két lábon járó ló vagy!

MARISKA Nyihahahahaha!

BORISKA Nyihahahahaha!

APA *(jön)* Nagyon félek, drága gyerekeim!

MARISKA Tényleg, papa, te most olyan furcsán nézel ki. Mintha egy kicsit összezsugorodtál volna. Ez attól van, hogy félsz, papa?

BORISKA Na és mitől félsz, papa?

APA Attól félek, hogy nagyon betegek lesztek mind a hárman. Attól félek, hogy én is nagyon beteg leszek.

BORISKA És még mitől félsz?

APA Attól félek, hogy drágább lesz a benzin és a cigaretta. Attól félek, hogy háború lesz, és milliószámra jönnek a migránsok.

MARISKA És még mitől félsz?

APA Attól félek, hogy ki fognak rakni a munkahelyemről. Ma is olyan furcsán nézett rám a főnök. Hogy nem érzem-e fáradtnak magamat? Az a baj, hogy tényleg fáradt vagyok. Ha viszont kirúg a főnök, akkor nem lesz másik állásom, mert ötvenéves elmúltam, és ilyen öregem az ember már nem kell senkinek. *(Csikóhoz)* Erről jut eszembe, Csikó. Mondd meg nekem: mi leszel, ha nagy leszel?

CSIKÓ Olyan akarok lenni, mint az összes többi ember.

APA Jó, jó, de abból nem lehet megélni. Mi lesz a foglalkozásod?

CSIKÓ Én a félelemmel szeretnék foglalkozni. Meg akarok tanulni félni.

APA Az nem elég. Azzal nem keresed meg a kenyeredet. Mi lesz a mester-séged? A szakmád?

CSIKÓ Borzongásmesterség. Libabőrszakma. Szorongásművészet. Rettégstudomány. Tessék, te is borzongsz. Te is csupa libabőr vagy.

APA És azt hiszed, hogy azzal pénzt lehet keresni?

CSIKÓ Hát persze. *(Énekel)*

Én elmentem a vásárba
fél pénzzel,
tyúkot vettem a vásárban
fél pénzen.

Tyúkom mondja: „kitrákotty”.

Kárintyom, édes tyúkom,
mégis van egy fél pénzem.

MARISKA és BORISKA *(énekelnek)*

Én elmentem a vásárba
fél pénzzel,
libát vettem a vásárban
fél pénzen.

Libám mondja: „gigágá”.

Kárintyom, édes tyúkom,
mégis van egy fél pénzem.

CSIKÓ Na ugye. Aki fél, annak van egy fél pénze. Tyúkot vesz belőle, és még mindig van egy fél pénze. Libát vesz belőle, és még akkor is megvan neki a fél pénz. Azért, mert megtanult félni. Ügyesen, okosan.

APA Jaj, Csikó, te nagyon buta vagy. Példát vehetnél a nővéreidről. Boriska közgazdász akar lenni. Az igen, az egy mesterség. Mariska logisztikai menedzser akar lenni. Az igen, az egy szakma. Igaz is, lányok, söpörjétek fel a szobát, terítsétek meg az asztalt! Mindjárt itt lesz a polgármester, megbeszéljük a falunapra tervezett programokat. Mert lehet, hogy a munkahelyről előbb-utóbb kirúg a főnök, de azért itt a faluban mégiscsak fontos ember vagyok. *(Mariska söpröget, Boriska asztalt terít.)*

POLGÁRMESTER *(jön)* Szervusz, Ferikém!

APA Isten hozott, Palikám!

POLGÁRMESTER Minden rendben?

APA Oké a balhé, csak az a baj, hogy nem tudom, mit csináljak a fiammal. Nem akar tanulni semmilyen tisztességes mesterséget. Mi lesz belőle így? Azt mondja, hogy félni akar megtanulni. Borzongani. Libabőrösnek lenni. Brrr!

POLGÁRMESTER Hát, ezen könnyen segíthetünk. Ide hallgass, Csikó: nálam egykettőre megtanulhatsz félni. Különben is, éppen kisegítőre van szükségem az irodában, aki letörölgeti a port a számítógépről. Meg a háztartásba is kell valaki, hogy a feleségem helyett elmosogasson. Fizetést is adok neked, még hozzá három krajcárt egy hétre. Mit szólsz hozzá?

CSIKÓ Én nem bánom, ha megtanulhatok félni és borzongani.

POLGÁRMESTER Na megállj csak! Úgy rád ijesztek, hogy még harmadnap is borzongani fogsz!

CSIKÓ Akkor gyere!

APA Jaj de jó! Végre megszabadulok ettől a haszontalan kölyöktől. Egészségedre, Palikám!

POLGÁRMESTER A tiédre, Ferikém!

2. JELENET

A polgármesternél.

FELESÉG Csikó! Gyere a konyhába! Mosd el a tányérokat!

CSIKÓ Igenis! *(Mosogat.)*

POLGÁRMESTER Csikó! Gyere át az irodába hozzám! Tegyé! festékpátront a nyomtatóba!

CSIKÓ Igenis! *(Elhajítja a tányérokat, elővesz egy festékpátront.)*

FELESÉG Csikó! Szaladj fel a padlásra! Szedd össze a kimosott lepedőket!

CSIKÓ Igenis! *(Eldobja a festékpátront, fröcsköl a fekete festék. Felszalad a padlásra, leszedi a zsinórról a lepedőket.)*

POLGÁRMESTER Csikó! Szaladj le a pincébe! Hozz a nagy hordóból egy kancsó bort!

CSIKÓ Igenis! *(Kiszórja az ágyneműt a padlásablakon. Leszalad a pincébe, korsót tart a hordó csapja alá.)*

FELESÉG Csikó! Azonnal gyere ide hozzám!

POLGÁRMESTER Csikó! Hozzám! Ide! Gyere! De azonnal!

CSIKÓ Igenis! *(Elejti a kancsót, a hordóból folyik a bor.)*

FELESÉG Hát ez rettenetes!

POLGÁRMESTER Hát ez hihetetlen!

MINDKETTEN Hogy ez a haszontalan kölyök mennyi bajt csinál!

CSIKÓ Sajnálom, de nem lehetek egyszerre három vagy négy helyen. Különben is azt ígértétek, hogy nálatok majd megtanulok félni, és még mindig nem félek semmitől.

POLGÁRMESTER Hát ha csak az kell! Úgy fogsz félni, mint a pinty. Vagy mint a vöcsök. Még ma. – Annuskám, tudod. Ahogy megbeszéltük.

FELESÉG Úgy lesz, Palikám. Ahogy megbeszéltük.

POLGÁRMESTER Akkor én most megyek is. Testületi ülés lesz. Éjfél! Biztosan el fog tartani. Isten veled, Annuskám. – Te meg arra készülj, hogy még a mai napon nagyon, de nagyon félni fogsz. *(Kimegy.)*

FELESÉG Ide hallgass, Csikó! Most jut eszembe, hogy reggel ottfelejtetem a zsebkendőmet a temetőben a nagymamám sírjánál. Légy szíves, hozd vissza, mert én félek odamenni. Azt hallottam, hogy a temetőben sötétedés után kísértetek mászkálnak. Ugye nem félsz a kísértetektől?

CSIKÓ Hányszor mondjam, hogy nem félek semmitől! Bárcsak tudnék félni!

FELESÉG Akkor indulás! Egyik lábad itt, a másik ott! A nagymamám sírját megtaláld balról a harmadik sorban az ötödik parcella végén.

CSIKÓ Bárcsak borzonganék! Bárcsak libabőrös lehetnék!

3. JELENET

Temető.

POLGÁRMESTER Hű, de vadregényes ez a temető ilyenkor, sötétedés után!
Egy kicsit még én is félek, pedig én aztán nem ijedek meg a saját árnyé-
komtól.

BAGOLY Huhú!

POLGÁRMESTER Mi volt ez? Ja, csak egy bagoly. Na nézzük csak. Itt a fele-
ségem nagymamájának a sírja.

BAGOLY Huhú!

POLGÁRMESTER Mondom, hogy nagyon bátor vagyok! Annyira bátor, hogy
még én is csodálkozom rajta. Hát ez meg mi? Egy gödör! Ja, persze.
Ide temetik holnap a Miska bácsit. Szociális temetés lesz.

BAGOLY Huhú!

POLGÁRMESTER Ne is vesztegessük az időt. Szépen beöltözöm kísértet-
nek. *(Beburkolódzik egy lepedőbe)* Gyorsan! Itt jön! Hű, de félelmetes va-
gyok! Még szerencse, hogy itt nincs tükör, mert akkor nagyon megijed-
nék magamtól!

CSIKÓ *(jön, énekel)*

A gödör
jó mély és jó üres,
a vödör
tele van és vizes.
Az ősz
lekopasztja a fát,
a csósz
kertet őriz, nahát!

Traranuretum traranuri runtunderive!

POLGÁRMESTER *(lepedőbe van burkolódzva, énekel)*

A félelem és az ijedelem,
az nem légből kapott hiedelem.
Az aggodalom és a riadalom,
Az, meglátjátok, hogy nagy hatalom.
Huhú!

CSIKÓ Hát te ki vagy? Te vagy a csósz?

POLGÁRMESTER Huhú!

CSIKÓ Mit keresel itt? Miért ástad ezt a gödröt?

POLGÁRMESTER Huhú!
CSIKÓ Nekem te itt ne huhogjál! Mondd meg az igazat, mert baj lesz!
BAGOLY Huhú!
POLGÁRMESTER Bagolynak kuss legyen! Most én huhogok. Huhú! Huhú!
Huhú!
CSIKÓ Szóval sírrabló vagy. Éjszakánként kiásod a halottakat, és lehúzd az ujjukról az aranygyűrűt.
POLGÁRMESTER Huhú!
CSIKÓ Na megállj csak! Adok én neked sírrablást! (*Belöki a Polgármestert a gödörbe*) És most megkeressük a zsebkendőt. Itt sincs. Itt sincs. Hol az a zsebkendő?
FELESÉG (*jön*) Hol a férjem?
CSIKÓ Azt nem tudom. Csak azt tudom, hogy valaki itt kalimpált és huhogott a gödörnél. Látszott rajta, hogy gazember, ezért aztán belelöktem.
FELESÉG Hát te meg hogyhogy nem félsz? Nekem a férjem azt mondta, hogy el fogsz ájulni a félelemtől, és hogy hozzak ide tiszta nadrágot. Ne-sze, itt van.
CSIKÓ Nem kell nekem a tiszta nadrág. Jó az, ami rajtam van.
POLGÁRMESTER (*nyöszörögve*) Pirikém, segíts...
FELESÉG Annus vagyok. Összetévesztesz a szeretőddel. – Te meg mit műveltél, Csikó?
CSIKÓ Nem tehetek róla. Hiába kérdeztem, hogy kicsoda, meg hogy mit keres itt, nem válaszolt.
FELESÉG Jaj, édes Palikám! Minden disznóságodat megbocsátom, csak mássz ki a gödörből! Jaj, ja, jaj!
POLGÁRMESTER Te csak hallgass! Most én jajgatok. Jaj! Jaj! Jaj!
APA (*Mariskát és Boriskát maga után húzva, jön*) Ki jajgat éjfélkor a temetőben? Biztosan az öcsétek. Végre megtanult félni.
MARISKA Apu! Muszáj volt idejönni? Nagyon félek! Csupa reszketés vagyok!
BORISKA Apu! Menjünk már haza! Csupa libabőr vagyok!
APA Én is nagyon félek, de a polgi bácsi iderendelt minket a temetőbe, hogy tanúsítsuk, milyen jól megtanította félni az öcséteket.
FELESÉG Jaj, édes Palikám! Jaj, jaj, jaj!
APA Polgármesterné asszony, te vagy az? Valami baj van??
POLGÁRMESTER Itt vagyok a Miska bácsi gödrében, Ferikém. Húzzál már ki, légy szíves.
APA Add ide a kezedet. Hó-rukk!
FELESÉG Majd én segítek.

MARISKA és BORISKA Én is segíték! Én is! Én is! Hó-rukk!

(Kiráncigálják a Polgármestert a gödörből.)

APA De hát mégis, mi történt veled, Palikám?

POLGÁRMESTER A te drágalátos fiad, a Csikó belökött ebbe a gödörbe.

Aztán a hasamon ugrált. Aztán a fejemet rugdosta. Aztán rám lapátolt egy szekér földet.

APA Igaz ez, Csikó?

CSIKÓ Annyira igaz, hogy kerestem egy zsebkendőt, és találtam egy lepedőt.

POLGÁRMESTER Nézzetek csak ide! *(Eltűzött színlelő mozdulatok)* Eltört

a kezem. Eltört a lábam. Eltört a fejem. Ráadásul meg is fulladtam. Ezek után, Csikó, egy percig sem maradhatsz nálam.

CSIKÓ Annyi baj legyen. Majd szépen hazaköltözöm.

APA Azt te csak hiszed. Az én házamba ugyan be nem teszed a lábadat.

CSIKÓ Akkor hová menjek?

APA Azt már neked kell tudnod. Fel is út, le is út. *(Átad egy erszényt)* Tes-

sék, itt van ötven krajcár. Ezzel gazdálkodj, amíg el nem fogy. Aztán boldogulj, ahogy tudsz.

CSIKÓ Hát jól van. Isten veletek, többé nem látjuk egymást. Addig járom a világot, amíg meg nem tanulok félni. Legalább lesz egy mesterség, amihez értek.

4. JELENET

Országút.

CSIKÓ *(énekel)*

Az út

valahova vezet,

a kút

ad inni vizet,

az olló

a papírt szétcincálja,

a holló

a hulla szemét kivájja.

Traranuretum traranuri runtunderive!

KESELYŰ *(odaröppen, énekel)*

Dögeltakarítóként működök,
minden élőlény egykettőre dög,
az élő ember egykettőre hull,
ötven esztendő vagy egy óra múlva.

(Prózában) Mindig csak arról a vacak fekete hollóról énekelsz? Énekelj már valamit a keselyűről is!

CSIKÓ Miért olyan fontos az neked?

KESELYŰ Mert én vagyok a keselyű! A dögevő! Halott emberek húsát eszem!
Döglött állatok húsát eszem! Nem félsz tőlem?

CSIKÓ Miért félnék? Egyrészt nem tudok félni. Másrészt te mondtad, hogy csak a halottakat eszed meg, én pedig élő vagyok.

KESELYŰ Ez igaz. Erre nem is gondoltam. No és mit keresel itt, ezen az elhagyatott, félelmetes vidéken?

CSIKÓ Mondom, hogy nem tudok félni. Viszont szeretnék. Örülnék, ha valaki megtanítana. Egész nap vándoroltam, bejártam tizenkét falut, és senki sem mutatta meg, hogyan kell. Lassan este lesz, és még mindig nem tudok félni.

KESELYŰ Hát, ezen könnyen segíthetünk. Látod ott a kanyarban azt az akasztófát? Hárman lógnak rajta. Egy egész bünszövetkezet. Tavaly még megúszták volna életfogytiglani fegyházzal, de közben volt a népszavazás a halálbüntetés visszaállításáról. Úgyhogy most vannak ezek az akasztófák. Az akasztott embernek fűszeres ízű, finom húsa van. Nyilván a halálfélelemtől.

CSIKÓ Szerinted ők megtanítanak félni?

KESELYŰ Menj csak oda, maradj ott reggelig. Meglátod, reggel már úgy fogsz félni, mint a pinty. Vagy mint a vöcsök. Na, csá! *(Elrepül.)*

CSIKÓ Hogyan fél a vöcsök meg a pinty? Bárcsak borzonganék! Bárcsak libabőrös lehetnék!

5. JELENET

Akasztófa, három hullával és egy létrával.

CSIKÓ *(tűzet rak)* Kezd nagyon hideg lenni. És egyre jobban fúj a szél. Brr! Nocsak! Mi az, hogy „brr”? Talán bizony megtanultam félni? Nem, sajnos egyáltalán nem félek, viszont nagyon fázom. *(Rözsét rak a tűzre. A*

láng fellobog) Így már azért jobb egy kicsit. *(Ugrál, kezét dörzsöli)* Így meg már egész jó. *(Énekel)*

A hurok
magasban tartja a testet,
a szurok
színe utánozza az estet,
a szél
borzol tavat,
a tél
zúdít havat.

Traranuretum traranuri runtunderive!

ÉJSZAKAI SZÉL *(erősen fúj, közben énekel)*

Hidegen fúj az éjszakai szél,
jégcsapok közt szálló hangon beszél,
fagyos pokollá teszi az időt,
kiszívja mellkasodból a tüdőt.

(Egyre sűrűbben esik a hó. A hullák himbálódznak, összekoccannak és nyikorognak.)

CSIKÓ Hiába dudál a szél, nem félek tőle. Jól megrakom a tüzet, és kész.

(Felnéz a hullákra) Ejnye, Csikó, hogy te milyen önző vagy! Mindig csak magadra gondolsz! Ha te itt lent a tűz mellett is fázol, mennyire fázhatnak azok a szegény bűnösök odafönt! Csak úgy kalimpálnak a hidegtől! Lehozom őket, hadd melegedjenek egy kicsit. Na gyertek, pajtikák! *(Felmegy a létrán, leakasztja a holttesteket. Egynek a gallérját a foga közé veszi, a másik kettőt a hóna alá csapja, és leereszkedik. Amikor leér, leülteti a hullákat a tűz köré)* Nyújtsátok a tűz fölé a kezeteket! Meg sem mozdultok? Hát ez így nem lesz jó. Ne legyetek már ilyen lusták! Akkor legalább álljatok fel, toporogjatok, dörzsöljétek a kezeteket, szóval csináljatok valamit! Vagy legalább meséljétek a bűneitekről! Valamit biztosan elkövettetek. Ok nélkül nem szoktak senkit sem felakasztani. Mondjatok már valamit!

I. HULLA Nekem nincs mondanivalóm.

II. HULLA A bűnökről nem beszélni kell, hanem el kell követni őket.

III. HULLA Nem félsz tőlünk? Te is ilyen leszel, ha majd meghalsz.

CSIKÓ Hogyhogy tudtok beszélni? Hiszen ti már meg vagytok halva!

I. HULLA Hát nem is a szájunkkal beszélünk.

II. HULLA Mert az már nincs nekünk.

III. HULLA Megette a keselyű!

I. HULLA Hanem a hasüregünkben képződő gázok mozognak ide-oda.
 II. HULLA Attól van ez a hang.
 III. HULLA Még mindig nem félsz? Iüeöüörk...
 II. HULLA Pfrüttyy platty...
 I. HULLA Blugy-blugy-blugy...
 CSIKÓ Ne bugyborékoljatok! Beszéljetez tisztességesen, tagoltan, magyarul!
 I. HULLA Traranuretum...
 II. HULLA Traranuri...
 III. HULLA Runtunderive...
 CSIKÓ Hé, megálljatok! Ez az én szerzeményem! Ne vegyétek el a szavaimat!
(A hullák felugrálnek, majd elterülnek a földön.)
 III. HULLA Rintindaravi bluggy.
 II. HULLA Trörönira platty.
 I. HULLA Tririnüretom iüeöüörk.
 CSIKÓ Na, most már kezdek dühös lenni. Ha nem becsülitek meg magatokat, mehettek vissza a helyetekre. *(Az előbbi folyamat fordítottja: felmegy a létrán a három hullával, visszaaggatja őket, és leereszkedik)* Csak himbálódzatok! Lengedezzetek! Fityegjetez! Lóghatok! Olyan érzésem van, mintha süketeknek beszélnek. Reggel van, felkelt a nap, egy egész éjszakát eltöltöttem az akasztófa mellett, és még mindig nem tudok félni. Egy percig sem maradok itt tovább.

6. JELENET

Patakpart.

CSIKÓ Végre tavasz van. Megolvadt a folyókon és a patakokon a jég. És én még mindig nem tudok félni! Sebaz. Addig járom a világot, amíg meg nem tanulom a borzongást és a libabőrözést. *(Énekel)*

A patak
 medrében kanyarog,
 a kupak
 pipán ül és forog,
 a tavasz
 zöld lombokat kibont,
 a terasz
 egy magaslati pont.

Traranuretum traranuri runtunderive!

– Nocsak! Már megint jön valaki. Egy öreg néni. Hű, de mérges arcot vág. Mint aki haragszik valakire. – Csókolom! Segíthetek?

(Jön Bözsi néni egy nagy fazékkal és egy fakanállal.)

BÖZSI NÉNI Nekem akarsz te segíteni? Tudod, ki vagyok én? Én vagyok Bözsi néni.

CSIKÓ Gratulálok. Én meg Csikó vagyok. A bátor Csikó.

BÖZSI NÉNI Nem is félsz tőlem?

CSIKÓ Ugyan már. Nincs itt semmi félnivaló.

BÖZSI NÉNI Mondom, hogy én vagyok Bözsi néni.

CSIKÓ Na és aztán? Akkor mi van?

BÖZSI NÉNI De ha egyszer tényleg én vagyok az igazi Bözsi néni! Nem olvasol újságot? Bablevest főzök, és még büszke is vagyok rá. Jönnek a riporterek, és kérdezgetnek. „Tényleg be tetszett gyújtani a konyhában a tűzhelybe? És tényleg szalmával?” Hát persze hogy szalmával. Nem is hidrogénbombával! „És nem tetszett sajnálni azokat a szegény szalmaszálakat?” Én? Sajnálni? Ha bablevest akarunk, nincs irgalom! Igen, mert néhány szalmaszál kicsúszott a kezemből, és hogy ők a túlélők, én meg tömeggyilkos vagyok! Hát igen, mi tagadás, elégetem azokat a szalmaszálakat. Az elején mindig van egy kis rumli a tűzhelyen. Balhéznak a szalmaszálak. Sírnak, rimázkodnak: „Ne tessék bántani! Ártatlan vagyok!” Nem jó érzés, de már megszoktam. Ha bablevest akarunk, nincs irgalom! Még mindig nem félsz tőlem?

CSIKÓ Nem tudok félni. Hiányzik belőlem ez a képesség.

BÖZSI NÉNI És nem sajnálsz a babszemeket? Mert az újságírók mindig ezzel jönnek. Hogy az micsoda trauma szegény babszemeknek, amikor felteszem őket a fazékban főni. Az biztos, hogy az elején van egy kis rumli a fazékban. Balhéznak a babszemek. Sikítoznak, könyörögnek. „Tessék elengedni! Családom van! Élni szeretnék!” Nem jó érzés, de bírni kell idegekkel. Ha bablevest akarunk, nincs irgalom! Nekem ezek a babszemek teljesen egyformák. Nem érdekel, hogy mit gondolnak magukról. A lényeg az, hogy leves lesz belőlük. Aztán mindig vannak túlélők. Egy-két babszem az utolsó pillanatban kiugrik a kezemből. Aztán ők a nagy túlélők. Sipákolnak, hogy én milyen kegyetlenül bántam velük. Örüljete, hogy életben maradtatok! – Te meg mit bámulsz? Te is megeszed a bablevest! Vagy nem?

CSIKÓ Én azért vagyok vándorúton, hogy megtanuljak félni. Vagy legalább egy kicsit megijedjek.

BÖZSI NÉNI Hát, ha csak az kell... Itt a fazekam, hopp! Nézd, milyen nagy!
Nézd, milyen forró! Beleduglak, és megfőzlek bablevesnek!
CSIKÓ Őszintén sajnálom, de engem már a polgármester felesége sem tudott megfőzni.
BÖZSI NÉNI Jaj, de kár. Úgy látszik, megöregedtem. Az lesz a vége, hogy kiadnak a Hágai Nemzetközi Bíróságnak!
(*A fazekat és a fakanalat maga után vonszolva, kimegy.*)

7. JELENET

Túl a patakon.

CSIKÓ Odanézzetek! Sárkányrepülő! Vagy nem is. Hiszen ez a múltkori keselyű!
KESELYŰ (*leszáll*) Halihó! Na mi a nagy helyzet? Megtanultál már félni?
CSIKÓ Á, dehogy. Csavargok, tekergek mindenfelé, de hiába. Senki nem képes megtanítani rá, hogyan kell félni. No és veled mi van? Kitört már a háború? Találtál újabb holttesteket?
KESELYŰ Ugyan, hol van az már. Amióta az állam betiltotta a döggutakat, én vagyok az állatifehérje-feldolgozó hivatal végrehajtó részlege. Itt egy elgázolt kutya, ott egy döglött malac, ilyesmiken tengődöm. És ha tudnád, milyen sokat kell repülnöm egy-egy elhullott állat kedvéért.
CSIKÓ Hát akkor miért csinálod?
KESELYŰ Két évem van hátra a nyugdíjig, azt muszáj ledolgoznom. Utána megírom az emlékirataimat, és majonézes krumplisalátát fogok vacsorázni. Hogy az milyen finom!
CSIKÓ A krumplisalátát szereted? Miféle keselyű vagy te?
KESELYŰ Barátkeselyű. Latinul vultur monachus.
CSIKÓ Tudod mit? Ha már barátkeselyű vagy, legyünk barátok!
KESELYŰ Éljen a barátság! És ha már barátok vagyunk: neked mi a neved?
CSIKÓ Csikó vagyok.
KESELYŰ Szeretem a csikókat. Jó édeskés húsuk van. Csak az a kár, hogy ritkán döglenek meg. Te vagy az első olyan Csikó, akit élőnek szeretek.
CSIKÓ Mostantól mindig együtt fogunk vándorolni.
KESELYŰ Hát mindig azért nem. Tudod, a munkám. (*Telefoncsengés*) Halló, tessék. Aha, értem. Rendben van. Pontos címet kérek, helyrajzi számmal. Megjegyeztem. Félóra múlva ott leszek. (*Elteszi a mobiltelefont*)

Bocs. Megdöglött egy birka a kukutyini kerek erdő mellett, oda kell mennem. Találkozunk legközelebb!

8. JELENET

Madárkákéék háza.

EGÉRKE Hol kujtorog már megint az a kelekótya madárka?

KOLBÁSZKA Én már nagyon éhes vagyok!

EGÉRKE Sajnálom, de amíg madárka nem hoz tűzifát az erdőből, addig nem tudjuk megfőzni a kelkáposztát.

KOLBÁSZKA De én már nagyon éhes vagyok!

EGÉRKE Nem tehetek róla. Vízet, azt hoztam a kútról. Úgyhogy víz, az van. De tűzifa, az nincs.

KOLBÁSZKA De én akkor is nagyon éhes vagyok!

EGÉRKE Esetleg csinálhatnánk azt, hogy madárka helyett te mész az erdőbe tűzifáért, és madárka zsírozza a kelkáposztát. Vagy én zsírozom a kelkáposztát, mert az a legkényelmesebb munka, és madárka hoz vizet a kútról.

KOLBÁSZKA Én menjek az erdőbe? Hogyan! Mit képzelsz! Én kolbász vagyok! Egy kolbász nem mehet ki a házból! És különben is, én már nagyon éhes vagyok!

MADÁRKA (*jön a tűzifával*) Képzeljétek, találkoztam Csikóval, aki nem fél semmitől!

EGÉRKE Ki az a Csikó? Vajon lónak vagy számárnak a kicsinye? Vagy talán zebráé?

MADÁRKA Mindjárt meglátjátok. Meghívtam hozzánk ebédre.

KOLBÁSZKA Én már nagyon éhes vagyok.

MADÁRKA Azt mondta nekem, hogy ő a bátor Csikó, és nem fél semmitől, pedig az a szíve vágya, hogy végre megtanuljon félni.

CSIKÓ (*jön*) Szevasztok! Itt lakik madárka?

EGÉRKE Hát te ki vagy?

CSIKÓ Én vagyok a bátor Csikó, és nem félek semmitől, pedig az a szívem vágya, hogy végre megtanuljak...

EGÉRKE Féhéhéhéhélni!

KOLBÁSZKA Ne most tanuljon meg félni, mert én már nagyon éhes vagyok! Majd ebéd után!

MADÁRKA Na jól van. Gyorsan megfőzzük az ebédet.
EGÉRKE Csikónak is jut belőle.
KOLBÁSZKA (*konferál*) Kezdődik a gasztro-showműsor! És most következ-
zik Miss Madárka konyhafőnök junior!
MADÁRKA (*sűrög-forog, tollaiból lángnyelvek lesznek*)
Pik-pak, pattog a tűz,
prölölölöm!
Asztalhoz űz
a sok-sok gasztro-öröm!
KOLBÁSZKA És most színre lép Mr. Egerke, a Nagyerdei Kulipintyó sztár-
séfje!
EGÉRKE Hölgyeim és uraim, üdvözlöm önöket a csapatom nevében. Jó ét-
vágyat! (*Pépeket és habokat töltöget.*)
Szuvidálunk, konfitálunk,
molekuláris konyhát csinálunk,
gasztroforradalom zajlik minálunk!
Sonkából fagylalt lehet akár!
Nálunk zöldséget eszik az agár!
Ez itt algazselé! Az ott agár-agár!
KOLBÁSZKA És most csillogtatja meg konyhatudományát szerény szemé-
lyem, Lord Füstölőfelvéghy Kolbásztöltéssy Kolbászka!
KELKÁPOSZTA (*a sarokban*) Halló! Hé! Én is itt vagyok! Engem észre se
vesztek?
KOLBÁSZKA (*kiesik a szerepéből*) Te csak maradjál csendben! Van fogalmad
arról, hogy én már milyen éhes vagyok? (*Észbe kap*) Hölgyeim és uraim,
bemutatom Kelkáposztát. Régebben takarítónő volt, jelenleg munka-
nélküli és hajléktalan! Ő a szociális gasztrokampány egyes számú arca!
Bújj elő, Kelkáposzta! Ne szégyelld a rongyos cuccaidat! Nem vagyunk
egyformák! Mindenki olyan, amilyen.
KELKÁPOSZTA (*előjön*) Tessék, itt vagyok. Nem láttatok még kelkáposztát?
Akkor nézzetek meg jól!
KOLBÁSZKA Hölgyeim és uraim, kezdődik a szociális gasztrofitnesz! Hogy
mindenki pontosan értse, amit lát: először is, Kelkáposztát megfőzzük!
A hőkezelés hatására Kelkáposzta megpuhul, és távozik a szervezetéből
az alkohol. Tessék, már meg is puhult! Alkohollevonó kúra puhítással!
És most jön, ami még nem volt! Kolbászka megszírozza Kelkáposztát!
Tornagyakorlat! Zsírleszívás! Fogyókúra!
Kolbászka válik vékony alakúra!

A zsír
bevonatot képezni bír.
A paprika
csípős és piros karika.
Kolbászka szép karcsúra lefogy.
Kelkáposzta a tányérra lerogy.
Hölgyeim és uraim, kész az ebéd! Még egyszer: jó étvágyat!

EGÉRKE És mondd csak, te bátor Csikó: hogyhogy nem félsz semmitől?
CSIKÓ Hát úgy, hogy nem tudok félni. Pedig akarok. Az a legfőbb kívánságom, hogy végre félhessek egy kicsit. Szeretnék borzongani a félelemtől. Meg lúdbőrözni.

KOLBÁSZKA Ugye, milyen finom ez a kelkáposzta? Én zsíroztam! A saját zsírommal! Ez a legmodernebb zsírleszívósos fogyókúra!

CSIKÓ Szeretném végre megtalálni a félelmet! Az aggodalmat! A szorongást! A rémületet! Az ijedséget!

EGÉRKE Igen ám, de csak olyasmit találhat meg az ember, amiről tudja, hogy micsoda. Te tudod, hogy mi az a félelem meg a többi ízé?

CSIKÓ Tényleg, mi az? Jé, nem tudom. Te tudod?

MADÁRKA Tényleg nagyon finom ez a kelkáposzta. Valósággal szárnyakat ad!

EGÉRKE Arisztotelész azt mondja a *Nikomakhoszi etika* című munkájában...

KOLBÁSZKA Ki az az Arisztid vagy hogyishívják?

EGÉRKE Te csak egyél, Kolbászka. Mindegy, ki volt. Nagyon okos ember volt. – Szóval, Arisztotelész azt mondja, hogy a félelem a rossz dolgokra való várakozásból adódó szenvedés. Világos?

CSIKÓ Világos, mint a nap.

EGÉRKE Nahát, ezt kell megtalálnod.

CSIKÓ És mit gondolsz, hol találhatom meg?

MADÁRKA Én tudom! Én tudom!

EGÉRKE Ugyan már, mit tudsz te?

MADÁRKA Hallottam egy másik madárkától, amikor tűzifáért voltam az erdőben, hogy van az erdő kellős közepén egy elátkozott kastély. Ezt a kastélyt a király fel akarja újíttatni, méghez a államköltségen, mert wellness-hotelt akar berendezni benne, amely óriási haszonnal járna a magánkincstára számára. Igen ám, de a kastély el van átkozva, és tele van félelmetes, ijesztő, hátborzongató, gonosz szellemekkel. És a kőművesek meg a villanyszerelők nagyon, de nagyon félnek a szellemektől. És addig

nem hajlandók odamenni dolgozni, amíg valaki meg nem szabadítja a kastélyt az átok alól.

CSIKÓ És azt hogy kell csinálni, azt a megszabadítást?

MADÁRKA Azt mondta nekem a másik madárka, hogy őrködni kell. A kastély dísztermében egy éjszakán át, napnyugtától napkeltéig. Azt mondta nekem a másik madárka...

EGÉRKE Engem idegesít ez a másik madárka. Nem tetszik, hogy folyton róla beszélsz.

MADÁRKA Szóval, azt mondta a másik madárka, hogy már sokan megpróbálták, de eddig még mindenki szörnyethalt a félelemtől. Olyasvalaki tudná megcsinálni, aki nem fél senkitől és semmitől.

CSIKÓ De hiszen az éppen én vagyok!

MADÁRKA Azt mondta a másik madárka...

EGÉRKE Hagyd már azt a másik madárkát a francba! Megőrjítesz vele!

MADÁRKA Szóval, azt mondta, hogy a királynál kell jelentkezni, és akkor a király beírja a nevedet a nyilvántartó-könyvbe, aztán átküld az elátkozott kastélyba. És ha kibírod az éjszakai őrködést, és reggelig nem halsz bele a félelembe, akkor másnap a király feleségül adja hozzád a lányát.

CSIKÓ Huhú! Az lesz csak a nagyon jó. Már megyek is a királyhoz! Rohanok, szaladok. Igaz is: hol lakik a király?

MADÁRKA Azt mondta a másik madárka...

EGÉRKE Fogd már be a csőrödet!

MADÁRKA Szóval, azt mondta, hogy a király ott lakik a Király utcában, egy szép nagy házban. Jó nagy betűkkel ki van írva, hogy „Király”.

CSIKÓ Hát ez király! Ne haragudjatok, hogy máris megyek, de sietős az utam!

9. JELENET

A király irodája.

KIRÁLY *(telefonon beszél)* Igen. Jól van. Intézkedem. Ti meg verjétek már le azt a felkelést! Hogy a szomszéd országban kitört a polgárháború? Na és! Odavonultok, és beavatkoztok. Na csá! *(Leteszi vagy kinyomja a telefont)* Ezek folyton akarnak valamit. Mindig van valami probléma, amit én kell megoldjak. Beázik a tető: gyere, király, tedd a helyére a cserepet! Csöpög a vízcsap: gyere, király, tegyél bele kenderkócot. Ráadásul itt

van még ez az átkozott elátkozott kastély. Nem tudok mit kezdeni vele. Bárcsak találnék valakit, aki végigörkődne benne egy egész éjszakát! *(Kopogtatnak)* Na tessék! Már megint jönnek az ügyfelek! Kérés, kívánság, óhaj, sóhaj.

CSIKÓ *(jön)* Itt lakik a király?

KIRÁLY Mi a kívánságod? Hadd halljam! Legyünk túl rajta!

CSIKÓ Az én kívánságom? Hogy megtanuljak félni.

KIRÁLY Szóval te egy gyáva nyúl vagy.

CSIKÓ Ellenkezőleg, én a bátor Csikó vagyok.

KIRÁLY Nem értem, mire akarsz kilyukadni.

CSIKÓ *(énekel)* Hová mész, te kis nyulacska?

KIRÁLY Kérlek, beszélj világosabban!

CSIKÓ *(énekel)* Ingyom-bingyom táliber.

KIRÁLY Vagyis?

CSIKÓ *(énekel)* Tutáliber máliber.

KIRÁLY Más szóval?

CSIKÓ *(énekel)* Az erdőbe!

KIRÁLY Jaj, ne! Az erdőbe ne! Én legalábbis nem megyek. Ott van az erdő közepén az elátkozott kastély. Az egy nagyon félelmetes hely!

CSIKÓ Én nem félek semmitől. Mondtam már, hogy én vagyok a bátor Csikó.

KIRÁLY Márpedig az én elátkozott kastélyomban még te is félnél, akármi-lyen bátor Csikó vagy. Hű, de félnél! Hú, de lúdbőröznél! Hí, de borzonganál!

CSIKÓ Megnézem én magamnak azt az elátkozott kastélyt. Légy szíves, írd be a nevemet a nyilvántartó-könyvbe, és vezess oda!

KIRÁLY Én? Soha! Még a közelébe sem megyek annak a szörnyű kastélynak. És te se menj, légy szíves. Olyan rokonszenves fiú vagy! Olyan jól megértjük egymást! Nem szeretném, ha szörnyethalnál nekem a félelemtől. Tudod mit? Kinevezlek tárnokmesternek! Vagy inkább te leszel a főpohárnok! Reggeltől estig együtt töltjük az időt. Ingyom-bingyom táliber, tutáliber, máliber...

CSIKÓ Márpedig én örködni fogok abban az elátkozott kastélyban. Írd be a nevemet! *(Kényeskedő hangon)* Felséges királyom, méltóztassék felséged írásban rögzíteni a nyilvántartó-könyv lapjának papírsíkján azt a nevet, hogy: bátor Csikó.

KIRÁLY *(előveszi a könyvet)* Csak nézd meg, milyen sok név. Királyok, hercegek, grófok, naplopók és burzsoák. Mindnyájan szörnyethaltak a félelemtől. Utánozni akarod őket?

KIRÁLYLÁNY *(jön, maga után húz egy kerekeken guruló kalitkát, benne madárkával)* Papa, elmehetek a Harmónia Fesztiválra?

KIRÁLY Nincs pénzünk belépőjegyre. Üres az államkassza.

KIRÁLYLÁNY De papa... Tök jó programok vannak. Idegkisimító gyakorlatok. Nyugtatóteafőző verseny. Fellép a tudomisenmilyen együttes... Még bábszínházi sátor is van! Legalább napijegyre valót adj!

MADÁRKA *(a kalitkában)* Ártatlan vagyok! Engedjete ki!

CSIKÓ Nicsak! Hiszen ez a madárka! – Helló, madárka! Te is itt vagy?

KIRÁLYLÁNY Igen, ő az én madárkám. Ugye, milyen gyönyörűen csicsereg?

MADÁRKA *(a kalitkában)* Ártatlan vagyok! Engedjete ki!

KIRÁLYLÁNY Tegnap fogták az erdő szélén a kőművesek meg a villanyszerelők. A gonosz szellemek miatt nem tudják felújítani a kastélyt, úgyhogy fizetés nélküli szabadságon vannak, és ettől olyan boldogok, hogy madarat lehet velük fogatni.

CSIKÓ Én ezt a madárkát ismerem.

KIRÁLYLÁNY Na és aztán?

CSIKÓ Nem lehetne egy kicsit kiengedni?

KIRÁLYLÁNY Hogy kiengedjem az én drága madárkámat? Soha! – Papa, légy-szí, adjál pénzt belépőjegyre! Légy-szí, légy-szí!

KIRÁLY Most mondtam, hogy üres az államkassza.

KIRÁLYLÁNY Akkor hozzá kincseket az elátkozott kastélyból! Te mondtad, hogy hordószámra van a pincében arany meg ezüst.

KIRÁLY Te is tudod, hogy a pincében gonosz szellemek vannak.

KIRÁLYLÁNY De papa... Csak egy egész kis aranyat hozzá... Légy-szí, légy-szí... Csak annyit, amennyibe a napijegy kerül.

KIRÁLY Sajnálom. A gonosz szellemektől félni kell.

CSIKÓ Én nem félek tőlük.

KIRÁLYLÁNY Látod, papa, ő nem fél. – Te tulajdonképpen ki vagy? Kiféle, miféle?

CSIKÓ Én vagyok a bátor Csikó. Odamegyek az elátkozott kastélyba, és felszabadítom az átok alól.

KIRÁLYLÁNY Nem muszáj máris felszabadítani. Nekem az is elég, ha hozol egy kis pénzt. Amennyi a fesztiválra kell.

CSIKÓ De én akkor is felszabadítom!

KIRÁLY Nohát, ha tényleg megteszed... úgy értem, ha sikerül... akkor nem is főpohárnok leszel, hanem feleségül adom hozzád a lányomat! Igen, odaadlak neki, ő lesz a férjed, és akkor tőle kérd a pénzt, ne tőlem.

KIRÁLYLÁNY Jó, de én most akarok menni a fesztiválra. Csak ötven krajcárt adjál, papa! Légyszi, légyszi....

CSIKÓ Nálam van éppen ötven krajcár, azt neked adom. Apai örökség.

KIRÁLY Nahát, ez már beszéd! Látom, hogy tényleg bátor vagy. Na jó, akkor én is adok egy krajcárt ráadásképpen. Hogy vehess egy szendvicset meg egy üdítőt. Neked pedig beírom a nevedet a nyilvántartó-könyvbe. *(Irja)* Bá-tor Csi-kó.

KIRÁLYLÁNY Szuper! Ha ötvenegy krajcár van nálam, akkor viszem a kedvenc madárkámot is a kedvenc kalitkájával együtt.

MADÁRKA *(a kalitkában)* Ártatlan vagyok! Engedjete ki!

KIRÁLYLÁNY Ugye, milyen gyönyörűen csicsereg?

10. JELENET

Erdő széle.

(Jön egy szelindek, szájában Kolbászkával.)

KOLBÁSZKA Segítség! Segítség!

SZELINDEK *(szájában Kolbászkával)* Nem kell ide segítség, egyedül is meg-eszlek.

BULLDOG *(jön)* Hé, hé, nekem is adjál belőle!

KOLBÁSZKA Segítség! Segítség!

CSIKÓ *(jön)* Valaki segítségért kiabál.

BULLDOG Valaki jön. Vigyázz, lehet, hogy fegyver van nála. Nekem is adjál belőle! *(Kitépi Kolbászkát a szelindek szájából.)*

KOLBÁSZKA Jaj!

CSIKÓ Miért bántjátok ezt a szegény Kolbászkát?

SZELINDEK Tetszik tudni, ez egy határsértő. Egy migráns. Átmászott a pengekerítésen, és idejött azért, hogy ne dolgozzon semmit. Meg azért, hogy elvegye más emberek munkáját. – Adod vissza a zsákmányt! Az az enyém! *(Kitépi Kolbászkát a bulldog szájából.)*

KOLBÁSZKA Ártatlan vagyok! Itt lakom madárkánál, és tűzifáért jöttem az erdőbe... Au! Ez fáj!

BULLDOG Szabályszerűen igazoltattuk. Nem volt nála se útleveél, se igazolvány, se lakcímkártya. *(Kitépi Kolbászkát a szelindek szájából.)*

SZELINDEK Fizikai ellenállást tanúsított. *(Kitépi Kolbászkát a bulldog szájából.)*

BULLDOG Mi pedig kényszerítő intézkedést alkalmaztunk. *(Fogaiival belekapaszkodik Kolbászkába, rángatja. Kolbászka kettészakad.)*

CSIKÓ De hiszen ismerem!

SZELINDEK *(felfalja Kolbászka ráeső részét)* Hamm, hamm. És ezt csak most mondod?

CSIKÓ Tényleg itt lakik. Arrafelé. *(Mutatja az irányt.)*

BULLDOG *(habzsolja a neki jutó részt)* Nyami! Mostantól a gyomromban lakik.

SZELINDEK *(megböki Bulldogot)* Te! Ez azt mondja, hogy ismerte. Nekem ez gyanús.

BULLDOG Nekem is. Szerinted van nála érvényes útleveél? Vagy személyi igazolvány lakcímkártyával?

CSIKÓ Be van írva a nevem a király nyilvántartó-könyvébe.

SZELINDEK Minket nem érdekel a király.

BULLDOG A király csak a Király utcában király. Itt az erdőben én vagyok a király. Én, a bulldog.

SZELINDEK Meg én, a szelindek. Mondd csak, nem félsz tőlünk?

CSIKÓ Nem.

BULLDOG És miért nem félsz? Ha szabad érdeklődnöm.

CSIKÓ Mert nem tudok félni. Én vagyok a bátor Csikó.

BULLDOG Csodáljuk a bátorságodat.

SZELINDEK Csodálatunkat azzal juttatjuk kifejezésre, hogy szétmarcangolunk.

BULLDOG Ezzel a pompás, hatalmas állkapcsommal töröm el a csontjaidat.

SZELINDEK Ezzel a vakítóan fehér, gyönyörű fogsorommal harapom el a torkodat.

BULLDOG Miért nem kiabálsz már, hogy „segítség”? Hrrr, vrrr, brrr!

SZELINDEK Kiabálj csak, úgysem jön senki. Vau, vau, vau!

KESELYŰ *(leszáll)* Mi folyik itt? Hatalommal való visszaélés? Rendőri túlkapás?

CSIKÓ Helló, keselyű!

KESELYŰ De hiszen ez a barátom! A bátor Csikó! Az én barátomat akarjátok bántani?

BULLDOG Miért nem mondtad, hogy a keselyű a haverod? Ezzel kellett volna kezdened!

SZELINDEK Bocsi, de nem mondta, hogy te vagy a barátja. Helyette arról hablatyolt, hogy nem fél tőlünk. Gondoltuk, egy kicsit megtaníjtuk félni.

KESELYŰ Inkább én tanítlak meg titeket, de nem kicsit, hanem nagyon. Kitépem a májatokat, mint Prométheusznek.

BULLDOG Te, vigyázz, ez tényleg kitépte! Láttam a You Tube-on. *(Hátracsapja a fülét, és elfut.)*

SZELINDEK Bocsánat a zavarásért. Már itt sem vagyok. *(Behúzza a farkát, és elfut.)*

11. JELENET

Ugyanott.

KESELYŰ Na, mi az ábra, bátor Csikó? Úgy veszem észre, még mindig nem tanultad meg, mi fán terem a félelem.

CSIKÓ Hát nem. Pedig nagyon szeretném megtanulni. És veled mi van? Felfaltad azt a döglött birkát, amelyhez hívtak a múltkor?

KESELYŰ Ugyan, hol van az már. Amióta kitört a polgárháború, az ország déli részében százával hevernek a temetetlen hullák. Azokat mind nekem kell megzabálnom. El nem tudod képzelni, milyen gonosz tud lenni az ember. Teljesen kikészültek az idegeim.

CSIKÓ Ha nem szereted csinálni, akkor miért csinálod?

KESELYŰ Azért, mert ha kilépek a cégtől, megadják rám a kilövési engedélyt. És akkor nincs olyan, hogy nyugdíjba megyek, otthon ülök, nézem a focimeccset, és majonézes krumplisalátát szopogatok. Hogy az milyen finom!

CSIKÓ Szóval te is félsz.

KESELYŰ Hát igen.

CSIKÓ Pedig milyen erős vagy! Milyen éles karmaid vannak! Milyen hatalmas, görbe csőröd van!

KESELYŰ Hiába, mert ha egyszer megadják rám a kilövési engedélyt, akkor nem számít, hogy milyen a csőröm. De ha már barátok vagyunk, megkérdezem: miért olyan fontos neked, hogy megtanulj félni? Miért kell neked mindenáron az a borzongás? Az a libabőrözés?

CSIKÓ Mert olyan akarok lenni, mint az összes többi ember.

KESELYŰ De hát az lehetetlen! Az összes többi ember ugyanúgy különbözik egymástól, ahogyan te is különbözöl mindenkitől. *(Telefoncsengés)*
Halló, tessék. Értettem. Körülbelül hány holttestről van szó? Világos, mint a nap. És pontosan hol van? Madártávlatból is könnyen felismerhető? Rendszerben van, máris indulok. *(Elteszi a mobiltelefont)* Bocss. Találtak egy tömegsírt az országhatár mellett. Oda kell mennem. És neked mi a következő projekted?

CSIKÓ Megszabadítom az elátkozott kastélyt a gonosz szellemektől.

KESELYŰ Húha. Az egy nagyon durva hely. Na jó, mihelyt elvégeztem a munkámat, én is odamegyek. Hátha tudok neked segíteni.

12. JELENET

Az erdő közepe.

CSIKÓ *(énekel)*

A szelindek
vadabb, mint társai,
nem éppen szelídek
a pillantásai.
A bulldog
a szelindek mostohabátyja:
csak az a boldog,
aki sohase látja.

Traranuretum traranuri runtunderive!

EGÉRKE *(jön)* Ilyen szépen csak bátor Csikó tud énekelni! Én ugyan eddig még sohasem hallottam, de mindenki dicséri a hangját. *(Énekel)*

A zöld erdőben nincs egérfogó,
nem pöfög füstöt a kipufogó.
Így lett belőlem erdei egér.

Ez itt az erdőm. Minden pénzt megér!

CSIKÓ Egérke! Hát te hogy kerülsz ide, ahol a madárka sem jár?

EGÉRKE Hát a madárka biztosan nem! Odaköltözött hozzá a másik madárka, akiről olyan sokat beszélt már régebben is, nekem pedig fel is út, le is út.

CSIKÓ Ez bizony nagyon szomorú történet. De én ennél szomorúbbat is tudok. Szegény madárkát megfogták a villanszerelők és a kőművesek, berakták egy kalitkába, és odaajándékozták a királylánynak. Úgyhogy a te madárkád a Király utcában raboskodik a királynál.

EGÉRKE Jaj, de nagy kár érte! De tudod, azóta nekem is lett egy másik egérm. Itt élünk együtt az erdő közepén egy szép, kényelmes, földbe ásott üregben. Úgyhogy nem lettem hajléktalan, és itt az erdőben egércsapdák sincsenek. Egyszer majd látogass meg minket!

CSIKÓ Meglesz, csak előbb megszabadítom az elátkozott kastélyt.

EGÉRKE Ja, persze. Hiszen ez volt a célod, emlékszem. Mondtad is, hogy akkor majd érdemrendet ad neked a király. Lovagkeresztet vagy ilyesmit. Arisztotelész azt írja a *Nikomakhoszi etikában*, hogy a legtöbb ember, mivel kitüntetésre vágyik, inkább akar másnak a szeretetében részesülni, mint mást szeretni. Ez az oka annak, hogy a legtöbb ember kedveli a hízelgőket, mert a hízelgő ember olyan, mint az alantas viszonyban lévő barát, vagy legalábbis olyannak tettet magát, és azt színeli, hogy ő inkább szeret, semmint másnak a szeretetére számít. Viszont a másoktól kapott szeretet igen közel áll a mások részéről élvezett kitüntetéshez, amire pedig a legtöbb ember pályázik.

CSIKÓ De én nem pályázom semmiféle kitüntetésre! Én félni akarok! Lúd-börzeni! Borzongani.

EGÉRKE Ja, persze, tényleg. Ezt is mondtad, emlékszem. Jut eszembe: képzeld csak, az én másik egérm ismer téged. Egyszer még vendégségben is volt nálatok. Azt mondta, hogy nagy tisztelettel fogadtátok. Kapott kockacukrot meg rágsálni való társasjátékot. Az egyik nővéred még az ágy alá is bebújt a kedvéért. Most viszont elbúcsúzom. Ott az elátkozott kastély a fák mögött. Sok szerencsét, kellemes félelmet és borzongást kívánok!

13. JELENET

A kastély díszterme.

CSIKÓ Ez ám a pompás kastély. Ki lehet az a szigorú arcú ember ott a falon? Biztosan a király apja. És az a másik, az a még szigorúbb? Az meg a király nagyapja lehet. Hát csak szigorkodjatok, amíg ott vagytok a falon bekeretezve. (*Óraütések*) Hét, nyolc, kilenc. Tessék, kilenc óra van,

és még mindig nem félek. Viszont álldogálni fárasztó. Ez a karosszék egészen kényelmesnek látszik. *(Beleül a karosszékre, a szék elindul)* Ho-hó, ez a szék járni is tud! Hé, te szék, hová mész? *(A szék összevissza rohangászik a teremben, Csikóval együtt)* Gyorsabban! Gyí! Ne balra menjél! Jobbra menjél! Hó! Csá! Hajsz! Hökk! *(A szék megáll, majd újra elindul)* Most attól kellene megijednem, hogy szaladgál a szék? Ide hallgass, te karosszék! Ha nem fogadsz szót nekem, kitöröm a lábadat, meg a karodat is! *(A szék nekiiramodik Csikóval, felszalad a falra)* Mi ütött beléd? Póknak képzeled magadat? Ezt most komolyan gondolod? Mert viccnek rossz! *(Leugrik a padlóra, ripityára töri a széket)* Ettől féljek? Ettől a roncsból? *(Óraütések)* Nyolc, kilenc, tíz. Hát az meg micsoda? *(Egy lovagi páncél a sarokból, ahol addig állt, elindul Csikó felé)* Hát te ki vagy? Bunkóság, hogy nem mutatkozol be. *(A páncél magasba emeli a karját, mint aki le akar sújtani)* Akkor legalább az arcodat mutasd meg, hogy a szemedbe nézhessek! Azt sem? Na, megállj csak! *(Leemel egy buzogányt a falról, és fejbe vágja a páncélt. Az darabjaira hull szét)* Ettől kellett volna megijedni? De hiszen ez üres, mint egy dióhéj! *(Óraütések)* Kilenc, tíz, tizenegy. Vajon mi lesz a következő produkció? Egyre kíváncsiabb vagyok. Szerintem itt sokkal érdekesebb programok vannak, mint a Harmónia Fesztiválon. Na tessék! Bumm! *(Az egyik képkeretből hangos robajjal kidől egy hosszában félbevágott ember egyik fele)* Hé, hé! Te meg mit keresel itt? Különben is, téged csak félemlernek számíthatlak. Nekem te így kevés vagy. Hol a másik feled? *(A másik képkeretből egy másik félbevágott embernek dől ki a fele)* Hát, ez így nem lesz jó. Ti egyáltalán nem vagytok egyformák. Még csak nem is hasonlítok egymásra. Így nem lesz belőletek énekes halott! *(Óraütések)* Tíz, tizenegy, éjfél. Hát ezek mit csinálnak? *(A két félemler egymás mellé kúszik, és összeforrad)* Hé, ezt ne csináljátok! Ti nem vagytok összeillők!

A KÉT FÉLEMLER Mi vagyunk a toledói Gólem. Akarsz velünk kuglizni?

CSIKÓ Hát persze. Mi lesz, ha ti nyertek?

A KÉT FÉLEMLER Akkor megölünk.

CSIKÓ És ha én nyerek?

A KÉT FÉLEMLER Akkor is megölünk. *(Óraütés)*

CSIKÓ Egy óra. Még szerencse, hogy nincs teke. Sőt, úgy veszem észre, bá-bok sincsenek.

A KÉT FÉLEMLER Mindjárt lesznek. Ne aggódj! *(Leesik a magasból egy láb-szárcsont.)*

CSIKÓ Hát ez meg mire jó?

A KÉT FÉLEMBER Szerinted? *(Nyolc további lábszárcsont zuhan a színpadra, majd egy pillanat múlva egy koponya is.)*

CSIKÓ De furcsa állat! Ilyen sok lábhoz ilyen kevés fej?!

A KÉT FÉLEMBER Volnál szíves felállítani a bábukat?

CSIKÓ *(énekel)*

A nyár
kiszárit folyót, tavat.

A sár
a cipőmre tapad.

A koponya
döcögve gurul,
a csontbaba
mind felborul.

Traranuretum traranuri runtunderive!

(Közben a lábszárcsontok maguktól alakzatba rendeződnek, és fölegyenesednek.)

EGYIK FÉLEMBER *(énekel)* A kettő, az annyi, mint egy meg egy.

MÁSIK FÉLEMBER *(énekel)* Ha kevesebb vagy, el ne keseredj.

EGYIK FÉLEMBER *(énekel)* Két félből mindig kijön egy egész.

MÁSIK FÉLEMBER *(énekel)* Vagy ha mégsem, akkor megáll az ész.

A KÉT FÉLEMBER Ugye örülsz, hogy a mi bűvös énekünkötől sorba állnak a csontok? És mégis beleénekelysz? Na, majd mindjárt elveszük a kedvedet az énekléstől. Ne énekelj, hanem dobjál!

CSIKÓ *(elgurítja a koponyát, az összes lábszárcsont ledől)* Elsőre taroltam! Úgy-hogy én nyertem.

A KÉT FÉLEMBER Igen, te nyertél. Úgyhogy megölünk. *(Óraütések)*

CSIKÓ Már két óra van. – Micsoda? Meg akartok ölni? Vigyázzatok, ahhoz én is kellek! *(Leakaszt a falról egy kardot, nekibuzakodik, és az összeforrt félembereket kettéhasítja)* Úgy kell nektek, váljatok csak külön, ahogy eddig voltatok! Mars vissza a képkeretbe!

HALÁL *(jön, homokórával és kaszával a kezében)* Eljöttem hozzád, bátor Csikó. Tudod-e, ki vagyok én?

CSIKÓ Majd megtudom, ha bemutatkozol.

HALÁL Én vagyok a hahahahalál. Nem félsz tőlem?

CSIKÓ Nem tudok félni. De különben is, mitől féljek?

HALÁL Hát attól, hogy egyszer majd nem leszel. Hogy vége lesz az életednek. Ráadásul beteg leszel, tehetetlenül fekszel, és egy csomót szenvedsz, mire nagy nehezen meghalsz. Nem félsz?

CSIKÓ Menj a fenébe! Nem elég, hogy meg kell halni, még féljek is?
HALÁL Hát, ez reménytelen eset. No de sebj: mire megöregszel, nem lesz ennyire bátor. Szia, puszi, a viszontlátásra! (*Kivonul. Óraütések*)
CSIKÓ Három óra. Nem is tudom, ki az ördög jöhet még.
ÖRDÖG (*jön*) Maga az ördög.
CSIKÓ Jó, jó, de milyen ördög? Az a kedves kis fekete krampusz, aki a Mikulást kíséri, virgáccsal a kezében?
ÖRDÖG Távól áll tőlem a krampusz-szerep.
CSIKÓ Vagy a táncparkett ördöge?
ÖRDÖG Nem fogok táncra perdülni a kedvedért.
CSIKÓ Hát akkor?
ÖRDÖG Viszlek magammal a pokolba.
CSIKÓ Nem félek én a pokoltól. Ott is emberek vannak. Úgy hallottam, hogy unalmukban vicceket mesélnek. Én is tudok néhány jó viccet. Vigyél csak, ha tudsz.
ÖRDÖG Nem most viszlek, hanem amikor majd megdolgoztalak egy kicsit. Amikor depressziós leszel. Amikor úgy látod, hogy az életnek semmi értelme. Amikor megérted, hogy a bűn az egyetlen részrehajlás nélküli objektivitás.
CSIKÓ Ezt nem értem.
ÖRDÖG Persze, most még nem érted. Majd akkor viszlek a pokolba, amikor már megértetted. Amikor már olyan súlyos árnyékot vetsz önmagadra, hogy ahhoz képest az összes emberi hitványság cirkuszba illő bohóctréfa.
CSIKÓ Ez hülyeség!
ÖRDÖG Jó, lehet, hogy tényleg hülyeség. Akkor mondok valami sokkal okosabbat. Tudd meg, Csikó, hogy minden elátkozott kastély alatt van valahol egy mélységes mély kút. Olyan mély, mint a múlt. Úgyhogy aki abba a kútba véletlenül belezuhan, az onnan soha többé nem tud kijönni. (*Óraütések*)
CSIKÓ Négy óra.
ÖRDÖG Azt is tudd meg, Csikó, hogy te most éppen a kút fedelén állsz. De már nem sokáig. (*A titkos kútfedél Csikóval együtt lezuhan*) És most kinyitom a vízcsapot.

14. JELENET

A kút fenekén.

CSIKÓ Hát, nem állítom, hogy kellemes volt zuhanni, de úgy veszem észre, megvagyok. Fejem egyben van, kezemet tudom mozgatni, lábam nincs eltörve. *(Folyni kezd a víz)* Azt a mindenit! Az előbb itt még egy csepp víz nem sok, annyi sem volt, most meg már a bokámig ér! És folyton-folyvást emelkedik. Már térdig ér! Már derékig! Muszáj kimászni, különben itt fulladok meg. *(Megpróbál felkapaszkodni a kút falán, visszaesik. Ismételt próbálkozás, újabb kudarc. Már a válláig ér a víz)* Hát akkor, úgy látszik, végem van. Szervusz, világ, jó éjszakát, földi élet!

EGY HANG *(fönről)* Ne félj, Csikó!

CSIKÓ Nem félek, hanem fuldoklom. Emelkedik a víz!

HANG Még egy pillanatig tarts ki! Mindjárt segítek rajtad. *(Az első jelenetben látott pók ereszkedik le egy kötélre)* Emlékszel még rám, Csikó?

Én vagyok az a pók, akinek megmentetted az életét. Vagy legalábbis nem tapostál el, amikor a nővéred erre kért. Jó tett helyébe jót várj.

CSIKÓ Tényleg nagyon kedves vagy, de igyekezhetsz egy kicsit, mert már a szájamig ér a víz.

PÓK Már húzlak is ki! *(Négy lábával kiemeli Csikót a vízből, a másik négyel pedig alaposan összekötözi)* Ugye nem félsz tőlem?

CSIKÓ Nem félek, de mintha megnőttél volna egy kicsit. És mintha összekötöznél.

PÓK Tényleg összekötözlek, de másképp nem tudnák kivinni a kútból.

Kicsi koromban így szállítottam a legyeket meg a szúnyogokat is. *(Csikóval együtt mászik fölfelé a kútban. Óraütések)*

CSIKÓ HANGJA Öt óra.

PÓK HANGJA És már kint is vagyunk a kútból!

15. JELENET

A kastély díszterme.

CSIKÓ Köszönöm, hogy kiszabadítottál.

PÓK Igazán semmisség.

CSIKÓ Azaz még nem szabadítottál ki teljesen. Megtennéd, hogy kioldozol? Merthogy teljesen össze vagyok kötözve.

PÓK Jé, tényleg. Tudod, van itt egy kis probléma. Mi, pókok csak összekötözni tudunk, kioldozni nem.

CSIKÓ És akkor most mit csináljunk?

PÓK Hát, nem is tudom. *(Döngő léptek odakint)* Húha! Baj van! Jön a Nagy Inkvizítor!

CSIKÓ Kicsoda?

PÓK Üldözi a pókokat. Azt hiszi, hogy minden pók eretnek.

CSIKÓ Mi az, hogy eretnek?

PÓK Most nincs idő elmagyarázni. Nagyon félek a Nagy Inkvizítortól!

CSIKÓ Még te is tudsz félni? De jó neked!

PÓK Ne haragudj, de itthagylak! *(Kirohan.)*

CSIKÓ *(a földön fekszik összekötözve, énekel)*

Ha nyakig ülünk
a vajban,
akkor nem üdülünk,
hanem baj van.
A földön heverve,
összekötözve,
lehetünk leverve,
nevetünk mégis közbe-közbe.

Traranuretum traranuri runtunderive!

NAGY INKVIZÍTOR *(jön)* Na tessék, itt a következő. *(Énekel)*

Na tessék, itt hever egy új eretnek.
Az összes bűnei abból erednek,
hogy nem fél a Szent Inkvizíciótól.
Pedig a félelem mindent kipótol! *(Prózában)*
Mi a neved?

CSIKÓ Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij. Én írtam a Nagy Inkvizítort.

NAGY INKVIZÍTOR Én a helyedben nem viccelődnék.

CSIKÓ Jó, jó. Akkor Edgar Allan Poe. Az én ötletem volt *A kút és az inga*.

NAGY INKVIZÍTOR Természetesen tudjuk, hogy te vagy az úgynevezett bátor Csikó. Kinyomoztuk. És, ahogy elnézem... *(Nagyítóval vizsgálja Csikó kötelékeit)* ...pókokkal barátkozol. Nekik van ilyen ragadós kötelük. Pedig a pókok eretnekek. Nem hisznek a Szentháromságban. Úgy-

hogy máglyára kerülnek mind egy szálíg. És te, Csikó, valld meg az igazat: ugye félsz az Istentől?

CSIKÓ Nem félek.

NAGY INKVIZÍTOR Hogyhogy nem félsz?

CSIKÓ Úgy, hogy nem félek senkitől. Egyszerűen képtelen vagyok félni.

Még tőled sem félek.

NAGY INKVIZÍTOR Látod, ez az igazi nagy baj. *(Nagyítóval vizsgálja a kútnyílás peremét)* Ahogy elnézem, a kútból kijutottál. Nyilván az ördög segítségével. De a Szent Inkvizíció szigorú keze által rád mért büntetés alól nem tudsz kibújni! Most pedig magadra hagyalak. *(Távozik.)*

CSIKÓ *(továbbra is a földön fekve, összekötözve)* Csak azt tudnám, miféle büntetésről beszélt a Nagy Inkvizítor. Ja, már tudom. Csak fel kell nézni. Ott van, odafönt. Kellott nekem az ingával viccelődni! Még hogy az én ötletem volt! *(A magasból fokozatosan ereszkedik egy félhold alakú pengében végződő inga. Egyre nagyobb ívben leng ki, éppen Csikó fölött)* Ez mindjárt kettéfűrészel! Várjunk csak? Mit csinálhatnék? Legjobb volna félregurulni. De nem lehet, mert a kötél nemcsak összekötöz, hanem oda is ragaszt a padlóhoz. *(A penge még lejjebb ereszkedik)* De ha egy kis szerencsém van... ha a penge először a kötelet vágja el... akkor kiszabadíthatnám magamat! De nem. Semmiképpen sem. A pók olyan erősen összekötözte a kezemet meg a lábamat, hogy hiába vágja el a kötelet az egyik helyen a penge, akkor sem tudok elmozdulni. *(A penge még lejjebb ereszkedik)* Na, jól van. Szervusz, világ, jójszakát, földi élet! Jöhet a halál és az ördög.

EGY HANG *(kintről)* Ne félj, Csikó!

CSIKÓ Nem félek, csak mindjárt meghalok.

MÁSIK HANG *(kintről)* Egy pillanat! Segítünk! Addig bírd ki valahogy! *(Óraütések)*

CSIKÓ Hat óra. Most már tényleg mindjárt fölkel a nap.

EGÉR *(az első jelenetben láttuk; jön)* Hú, de sok finom kötél! Zsenge kötél, zamatos kötél. Csám, csám, csám. *(Rágja a köteleket. A penge még lejjebb ereszkedik)* Ezt szereti a rágcsáló!

EGÉRKE *(jön)* Jaj, ezeket a ragacsos, édeskés köteleket valósággal imádom! Nyami! *(Rágja a köteleket)* A bátorság a kívánatos középút a félnétség és a vakmerőség között. *(Csikó kiszabadul, félrehemperedik. A penge a következő pillanatban a padlót horzsolja. Még egyszer-kétszer kileng, aztán belezuhban a kútba.)*

CSIKÓ Köszönöm, hogy kiszabadítottatok.

EGÉR Igazán semmiség. Én vagyok az az egér, akit nem ütöttél agyon, amikor vendégségben voltam nálatok. Most végre viszonzozhattam a nagylelkűségedet.

EGÉRKE Arisztotelész írja a *Nikomakhoszi etikában*, hogy a nagylelkű ember nem rabja sem indulatainak, sem vágyainak, hanem éppen ellenkezőleg, uralkodik önmaga fölött, ezért legyőzi önmagában az irigységet és a féltékenységet.

CSIKÓ Édes jó Istenem, mikor lesz már reggel?

KAKAS (*kintről*) Kukurikú!

16. JELENET

A kastély díszterme, nappali fényben.

KIRÁLY (*jön, kíséretével együtt*) Megállapítom, hogy a kastély felszabadult az átok alól.

UDVARONCOK Hurrá!

KIRÁLY Ez azt jelenti, hogy Csikó végigörkődte az éjszakát, és nem halt meg a félelemtől. Itt kell lennie valahol.

CSIKÓ Itt vagyok, nem haltam meg.

KIRÁLY Nem is féltél?

CSIKÓ Félni nem tudok, elfáradni tudok. Úgyhogy elfáradtam egy kicsit. Nem is kicsit.

KIRÁLY Mindjárt kipihenheted magadat, csak még gyorsan megjutalmazlak.

CSIKÓ Felséges király, előbb a segítőimet jutalmazd meg, ezt a két jóra való egeret, akik az életemet mentették meg!

KIRÁLY Nohát, ha tényleg megmentették az életedet, akkor kinevezem őket udvari egérnek. Fizetésük heti három szem kockacukor.

UDVARONCOK Hurrá!

EGÉRKE A legalázatosabb és legengedelmesebb rágcsálóid vagyunk.

EGÉR Rojtosra harapdáljuk a palástod szegélyét. Csám, csám, csám.

KIRÁLY Akkor tehát rátérhetünk a lényegre. Édes fiam, bátor Csikó, neked adom a lányomat és a fele királyságomat. Vagy inkább az egészet. Az egyházi esküvővel semmi gond. Én fogom vezetni a szertartást, mivel királyi rangom mellett a kukutyini püspök is én vagyok. Kislányom, itt vagy valahol?

KIRÁLYLÁNY (*jön Boriskával, Mariskával és a gurulós kalitkában ülő madárkával*) Itt vagyok, ragyogok. Továbbá itt a madárkám is, valamint az udvarhölgyeim, Boriska és Mariska.

CSIKÓ De hiszen ők a testvéreim! Hogy kerültök ide?

BORISKA Szegény papát elütötte egy teherautó.

MARISKA Állami gondozásba kerültünk.

BORISKA Megszöktünk.

MARISKA Csavarogtunk, koldultunk, loptunk.

BORISKA Felvételiztünk az udvarhölgyképző főiskolára.

MARISKA A királylány meglátott és megszeretett.

BORISKA Nem jól mondja, mert engem szeretett meg, és az én kedvemért vette őt is maga mellé.

KIRÁLY Hagyjuk az életút-interjúkat, essünk túl a szertartáson! Csiribú-csiribá: neked, Csikó, odaadom a lányomat, neked, lányom, odaadom Csikót.

MARISKA Nyihahahahaha!

BORISKA Nyihahahahaha!

CSIKÓ Csönd legyen! Mostantól én vagyok a királylány férje. Továbbá enyém az egész királyság, úgyhogy én vagyok a király. Úgyhogy mostantól én parancsolok nektek. Azt parancsolom, hogy tanítsatok meg félni!

KESELYŰ (*berepül az ablakon*) Itt vagyok, Csikó! Jöttem, hogy a segítségére siessek! Nincs az a gonosz szellem, akit ketten együtt ne tudnánk legyőzni!

KIRÁLY Hát ez meg kicsoda?

CSIKÓ Ő az én barátom. Ő egy barátkeselyű. Ő a legbecsületesebb keselyű, akit valaha is láttam. – Hát, édes barátom, elkéstél egy kicsit. A gonosz szellemeket már legyőztem. De legalább a menyegzőmre időben érkeztél. Most vettem feleségül a királylányt, ezt itt, és mindjárt megüljük a lakodalmat. Téged is szeretettel várunk. Ugye, felséges nyugalmazott király? Ugye, drága hitvesem?

KIRÁLYLÁNY Ez most egy madár? Vagy inkább valami kaktuszféleség?

MADÁRKA (*a kalitkában*) Ártatlan vagyok! Engedjétek ki!

CSIKÓ Tudd meg, drága barátom: ő a mi madárkánk. Régebben az erdőben élt szabadon, jelenleg udvari szolgálatban áll.

KIRÁLYLÁNY Ugye milyen gyönyörűen csicsereg?

KESELYŰ Mindig is arról álmodoztam, hogy egy ilyen szép kis madárka lesz a feleségem. Üldögélünk otthon kettesben, nézzük a tévében a fo-

cimeccset, és majonézes krumplisalátát vacsorázunk. Hogy az milyen finom!

CSIKÓ Idehallgass, madárkánk! Akarsz-e feleségül menni a keselyűhöz?

MADÁRKA Akkor kiengedtek a kalitkából? Hát persze hogy akarok!

KIRÁLYLÁNY Hogy én kiengedjem az én drágalátos madárkámat? Soha!

Nem bírok meglenni a csicsergése nélkül.

CSIKÓ Szabad lesz! Boldog lesz! Még sokkal szebben fog csicseregni, mint eddig. *(Kinyitja a kalitkát)* Gyere, madárka, bújj elő! De ugye nem repülsz el?

MADÁRKA *(kijön a kalitkából)* Elrepülni? Amikor szerelmes vagyok? Először egérkébe voltam szerelmes, aztán a másik madárkába voltam szerelmes, de most már tudom, hogy a keselyű az igazi. Édes, drága keselyű, milyen gyönyörű kopasz nyakad van! És különben sem tudok repülni, el van törve mind a két szárnyam.

KESELYŰ Csak az a baj, hogy leépítések vannak a cégnél, és elbocsátottak.

KIRÁLY Az nem baj. Mondom én. Hogy végre az én hangomat is lehessen hallani. Kinevezlek udvari keselyűnek. Te leszel az egészségügyi miniszter, madárka pedig esténként énekel nekünk. És most kezdődjék a lakodalom!

UTOLSÓ JELENET

Ugyanott.

KIRÁLY Hölgyeim és uraim! Állampolgárok, alattvalók! Öt perccel ezelőttig én voltam a király. Most, hogy nyugdíjba vonultam, új tevékenységi profilt választok. Én vagyok a voltkirály, az exkirály, a szidővankirály... és... és... és az Udvari Fesztiválszervező régikirály. Ünnepelesen kijelentem, hogy a Harmónia Fesztivál megszűnik. Helyébe lép a Nemzeti Rettégés Gálaest! Idegkisimító gyakorlatok helyett nyomasztási tréning! Nyugtatóteafőző verseny helyett csapatépítő lidércnyomás! Húsvéti körmenet helyett az újkirály, Első Csikó nyilvános megfélemlítése! Kezdődik a showműsor. Tratatatam!

I. UDVARONC Én vagyok a pénzügyminiszter. Felséges király, bajok vannak. Nincs meg a jövő évi költségvetés.

II. UDVARONC Én vagyok a honvédelmi miniszter. Felséges király, bajok vannak. Kukutyinban fegyverkeznek a szeparatisták.

III. UDVARONC Én vagyok a belügyminiszter. Felséges király, bajok vannak. Egy terrorista csoport fel akarja robbantani a főpályaudvart és az egész Király utcát.

IV. UDVARONC Én vagyok a katasztrófaminiszter. Felséges király, bajok vannak. Piripócsnál átszakadt a központi iszaptározó gátja. A nép nyakig ül a vörösiszapban.

V. UDVARONC Én vagyok a külügyminiszter. Felséges király, bajok vannak. Jövő héten lesz a népszavazás az Európai Unióból való kilépésről, és ha megszavazzuk, márpedig megszavazzuk, mert a propagandaminiszter már fél éve nyomatja ezerrel, hogy szavazzuk meg, akkor a két szomszédos nagyhatalom, Abszurdisztán és a Groteszk Szövetségi Köztársaság kihirdeti ellenünk a hadiállapotot.

KIRÁLY Nem félsz, Csikó? Tényleg nem félsz? Még mindig nem félsz?

CSIKÓ Én nem félek a bajoktól, hanem megoldom őket. Ne a bajokat magyarázzátok, hanem tanítsatok meg félni!

SZÍNHÁZIGAZGATÓ (*jön*) Én vagyok a gyáva színházigazgató, és nem merem bemutatni ezt a mesejátékot, mert nagyon félek.

CSIKÓ Mitől félsz, te sűrűn bukott színházigazgató?

SZÍNHÁZIGAZGATÓ Attól félek, hogy ez a mesejáték bátorságra tanítja a gyereket, és a bátorság miatt elveszik a színháztól a támogatást.

RENDEZŐ (*jön*) Én vagyok a gyáva rendező, és nem merem megrendezni ezt a mesejátékot, mert nagyon félek.

CSIKÓ Mitől félsz, te harcedzett rendező?

RENDEZŐ Attól félek, hogy ez a mesejáték bátorságra tanítja a színészeit, úgyhogy olvasópróba közben tigrisekké változnak, és kiskanállal megesznek.

CSIKÓ (*kibújik a szerepéből*) Én vagyok a gyáva színész, és nem merem eljátszani ezt a főszerepet, mert nagyon félek. (*Visszabújik a szerepébe*) Mitől félsz, te fiatal, tehetséges színész? (*Kibújik a szerepéből*) Attól félek, hogy egyáltalán nem vagyok tehetséges, hanem egy kutyaütő B kategóriás, tahó, suttyó dilettáns vagyok, és kiröhögtetném magamat. El sem tudnám olvasni a szövegekönyvben azt, hogy „traranuretum traranuri runtunderive”. Attól félek, hogy nem tanultam meg írni-olvasni a Színművészeti Egyetemen.

SZERZŐ (*jön*) Én vagyok a gyáva szerző, és nem merem megírni ezt a mesejátékot, mert nagyon félek.

CSIKÓ Mitől félsz, te kevesek által ismert, öregedő szerző?

SZERZŐ Attól félek, hogy ez a mesejáték bátorságra tanítaná magát a szerzőt is, és ha megírnám, akkor én is bátor lennék, pedig én a gyávaságra és a művészi hatást keltő mellébeszélésre tettem fel az életemet.

CSIKÓ Jól értettem? Te ezt a mesejátékot nem merted megírni? Akkor én ezek szerint nem is vagyok megírva?

SZERZŐ Sajnálom, de nem tudtalak megalkotni. Képtelen vagyok foglalkozni veled. Azzal vagyok elfoglalva, hogy nagyon félek, hogy egyszer tiszta véletlenségből bátor leszek, és akkor többé nem tudok félni.

CSIKÓ Akkor én ezek szerint nem is létezem? Nem is történt meg ez az előadás? Hű, de ijesztő érzés ezt elgondolni! Na, most már nagyon félek. Nagyon félek! Nagyon félek!

MARISKA, BORISKA és a KIRÁLYLÁNY *(énekelnek)*

A félelem
és a vakmerőség,
a fürtelem
és a felelősség:
a bátor férfi
ezt együttvéve mindig érzi.

CSIKÓ *(énekel)*

Nem az a bátor,
aki nem fél.
Ha szörnyű gladiátor
az ellenfél,
és csupa tüske a bőre:
félek, mégsem futok előle.

A HÁROM LÁNY *(énekel)*

Hallgass ránk: ne félj félni!
Borzongás közben jót lehet remélni.
Lúdbőrözve, szorongva szép csak élni.
A meséből ennyit mindenképp megjegyezz:
bátran félj, merészen ijedezz!

CSIKÓ Traranuretum traranuri runtunderive!

(Mindnyájan el.)

Vége